

ĀDAŽU NOVADA PAŠVALDĪBA

Gaujas iela 33A, Ādaži, Ādažu novads, LV-2164, tālr. 67997350, e-pasts dome@adazi.lv

LĒMUMS Ādažos, Ādažu novadā

2022. gada 23. novembrī

Nr. 539

Par Kalngales brīvā laika pavadīšanas centra “Kadiķis” telpas nodošanu bezatlīdzības lietošanā senioru biedrībai “Paeglis”

Ādažu novada pašvaldības dome izskatīja senioru biedrības “Paeglis” (reģ. Nr. 40008208733, juridiskā adrese: Dzērvju iela 7, Kalngale, Carnikavas pag., Ādažu nov., LV-2163 (turpmāk – Biedrība)) 11.10.2022. iesniegumu (reģ. Nr. ĀNP/1-11-1/22/5115), ar lūgumu pagarināt 2022. gada 13. aprīļa līgumu Nr. JUR 2022-04/435 par telpu bezatlīdzības lietošanu BLP centrā “Kadiķis”, Cīruļu ielā 10, Kalngalē, Carnikavas pagastā, Ādažu novadā, no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim.

Biedrības statūtos Biedrībai noteikti šādi darbības mērķi:

- 1) veicināt Kalngales senioru dzīves kvalitātes uzlabošanu;
- 2) veicināt Kalngales senioru iesaistīšanos sabiedriskajos procesos;
- 3) veicināt kultūras un izglītības iespēju, kā arī uzņēmējdarbības vides uzlabošanu;
- 4) piesaistīt finansējumu un īstenot projektus Kalngales ciema attīstībai un senioru dzīves kvalitātes uzlabošanai.

Domes 2022. gada 23. marta lēmums Nr. 115 “Par Ādažu novada sociālā dienesta telpu nomas maksu” nosaka telpu nomas maksu sociālā dienesta struktūrvienības “Kalngales brīvā laika pavadīšanas centra “Kadiķis”” telpām EUR 11,04 (ieskaitot PVN).

Ja telpas iznomā sociālās aizsardzības, kultūras, izglītības, zinātnes, sporta vai veselības aprūpes funkciju nodrošināšanai, kā arī biedrībām un nodibinājumiem, kuru darbība sniedz nozīmīgu labumu sabiedrībai vai tās daļai, it sevišķi, ja tā vērsta uz labdarību, cilvēktiesību un indivīda tiesību aizsardzību, pilsoniskas sabiedrības attīstību, izglītības, zinātnes, kultūras un veselības veicināšanu un slimību profilaksi, sporta atbalstīšanu, vides aizsardzību, palīdzības sniegšanu katastrofu gadījumos un ārkārtas situācijās, sabiedrības, it īpaši trūcīgo un sociāli mazaizsargāto personu grupu sociālās labklājības celšanai, nomas maksai var piemērot atlaidi līdz 75 %, pamatojoties uz domes Izglītības, kultūras, sporta un sociālās komitejas atzinumu.

Biedrība nav sabiedriskā labuma organizācija.

Likuma “Par pašvaldībām” 3. panta pirmā daļa noteic, ka vietējā pašvaldība ir vietējā pārvalde, kas ar pilsoņu vēlētas pārstāvniecības — domes — un tās izveidoto institūciju un iestāžu starpniecību nodrošina likumos noteikto funkciju, kā arī šajā likumā paredzētajā kārtībā Ministru kabineta doto uzdevumu un pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses. Savukārt, minētā likuma 5. panta pirmajā daļā noteikts, ka pašvaldības savas kompetences un likuma ietvaros darbojas patstāvīgi.

Saskaņā ar likuma “Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 5. punktu pašvaldības autonomā funkcija ir rūpēties par kultūru un sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību (organizatoriska un finansiāla palīdzība kultūras iestādēm un pasākumiem, atbalsts kultūras pieminekļu saglabāšanai, u.c.), bet šī panta pirmās daļas 6. punkts noteic, ka pašvaldībai jānodrošina veselības aprūpes pieejamība, kā arī jāveicina iedzīvotāju veselīgs dzīvesveids un sports.

Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2. panta pirmā daļa nosaka publiskai personai pienākumu rīkoties ar saviem finanšu līdzekļiem un mantu likumīgi, tas ir, jebkurai rīcībai ar tiem jāatbilst ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem, kā arī normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.

Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas likuma 5. panta otrās daļas 5. punkts paredz, ka publiska persona savu mantu nodod privātpersonai vai kapitālsabiedrībai tai deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu pildīšanai, arī publiskas personas pakalpojumu sniegšanai.

Atbalsts telpu piešķiršanai Biedrībai senioru sabiedriskajām aktivitātēm un veselību veicinošu pasākumu nodrošināšanai atbilst Ādažu novada Attīstības programmas (2021. - 2027.) vidējā termiņa prioritātes “VTP12: Iedzīvotāju dzīves stabilitāte un drošība” rīcības virziena “RV12.1: Ģimeņu politikas īstenošana” uzdevuma “U12.1.1: Sekmēt atbalstu daudzbērnu ģimenēm, senioriem un sociāli neaizsargātajām iedzīvotāju grupām” pasākumam “Ā12.1.1.2. Pensionāru sabiedriskās aktivitātes veicināšana” un pasākumam “C12.1.1.2. Senioru sabiedriskās aktivitātes veicināšana un iesaistīšana sabiedriskajos procesos”.

Ņemot vērā, ka pašvaldība darbojas patstāvīgi ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses, kā arī Biedrības piedāvātās aktivitātes būs publiski pieejamas novada iedzīvotājiem, kā arī tiks nodrošinātas sabiedrībai bez maksas, ir lietderīgi nodot Biedrībai telpas Kalngales brīvā laika pavadīšanas centrā “Kadiķis” bezatlīdzības lietošanā.

Administratīvā procesa likuma 68. panta otrā daļa noteic, ja piemērojamā tiesību norma neparedz ierobežojoša nosacījuma iekļaušanu administratīvajā aktā, iestāde to var ietvert, ja pati var lemt par attiecīgā administratīvā akta izdošanu vai tā saturu (1. punkts); lai panāktu administratīvā akta atbilstību tiesību normām (2. punkts). Savukārt tiesību normas trešā daļa paredz, ka nosacījumam jābūt samērīgam ar administratīvā akta saturu un jāatbilst administratīvā akta jēgai un mērķim.

Izdodot personai labvēlīgu administratīvo aktu, iestāde atbilstoši tiesību normu noteikumiem administratīvajā aktā var iekļaut ierobežojošus nosacījumus – termiņus, priekšnoteikumus, uzdevumus un atrunas. Administratīvā akta nosacījums nevar pastāvēt bez paša administratīvā akta. Ja iestāde kā administratīvā akta nosacījumu noteikusi akta adresātam kādu pienākumu, šis nosacījums atzīstams par priekšnoteikumu tad, ja konkrētais administratīvais akts nestājas spēkā pirms attiecīgais pienākums ir izpildīts. Savukārt, ja attiecīgā pienākuma izpilde neietekmē akta spēkā stāšanos, šāds pienākums vērtējams kā administratīvā akta nosacījums – uzdevums. (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007. gada 27. decembra spriedums lietā Nr. A42174404 SKA-253/2007)

Sabiedriskā labuma organizāciju likuma 3. pants noteic, ka sabiedriskā labuma organizācijas ir biedrības un nodibinājumi, kuru statūtos, satversmē vai nolikumā norādītais mērķis ir sabiedriskā labuma darbība, kā arī reliģiskās organizācijas un to iestādes, kuras veic sabiedriskā labuma darbību, ja šīm biedrībām, nodibinājumiem un reliģiskajām organizācijām piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss un ja tās izlieto savus ienākumus darbībām, kurām nav komerciāla rakstura (izņemot šā likuma 11. panta septītajā daļā minēto gadījumu) un kuras vērstas uz sabiedriskā labuma darbības nodrošināšanu, ievērojot šā likuma 11. un 12. pantā noteiktos ierobežojumus. Domes 2022. gada 23. marta lēmums Nr. 115 “Par Ādažu novada sociālā dienesta telpu nomas maksu” neparedz pašvaldībai piederošo telpu nodošanu

bezatlīdzības lietošanā, kā vien atlaides piemērošanu 75 % ampērā nomas maksai biedrībām, kas sniedz nozīmīgu labumu sabiedrībai.

Politiska lēmuma būtību raksturo ne tik daudz lēmuma pieņēmējs, bet gan tas, vai lēmuma pieņēmējs lēmuma saturu ir tiesīgs noteikt brīvi (patvaļīgi), pēc saviem ieskatiem. Atšķirība starp politiskiem apsvērumiem un juridiskiem apsvērumiem, nosakot lēmuma saturu, ir šāda: *politisku apsvērumu gadījumā lēmuma pieņēmējs brīvi var lemt par to, vai šāds lēmums ir labs vai slikts. "Labs" vai "slikts" lēmums ir relatīvi jēdzieni, kas balstīti lēmuma pieņēmēja uzskatos un vērtībās.* Politiska lēmuma gadījumā lēmuma pieņēmēja rīcības brīvība tiesību normās noteiktajos ietvaros ir absolūta, proti, lēmuma pieņēmējam nav jāizdara lietderības apsvērumi (nav jāvērtē, vai lēmums ir piemērots, nepieciešams un atbilstošs).¹

Ņemot vērā minēto, kopsakarā ar Administratīvā procesa likuma 68. pantā noteikto, kā arī apstākli, ka šis lēmums satur politiskas gribas izšķiršanos (politisks lēmums), dome vienlaikus aicina Biedrību izvērtēt nepieciešamību reģistrēties Sabiedriskā labuma organizāciju reģistrā, jo neskatoties uz doto atļauju, Biedrībai ar šo labvēlīgo administratīvo aktu netiek dota tiesiskā paļāvība, ka šāds akcepts tiks sniegts/piešķirts vienmēr. Turklāt, “[..] Uzņēmumi, kas saņem atbalstu, „neiegūst tiesisko paļāvību par atbalsta likumību, ja vien tas nav piešķirts [likumīgā] procedūrā”, un „rūpīgam saimnieciskās darbības subjektam būtu jābūt spējīgam nodrošināt, lai šī procedūra tiktu ievērota”.² Proti, Biedrībai nevar būt tiesiskā paļāvība par pašvaldībai piederošo telpu izmantošanu bez atlīdzības, ja tas ir piešķirts, neievērojot tiesību aktos noteikto procedūru un priekšnosacījumus.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 68. panta otro un trešo daļu, likuma “Par pašvaldībām” 3. panta pirmo daļu, 5. panta pirmo daļu, 15. panta pirmās daļas 5. un 6. punktu, 21. panta otro daļu, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5. panta otrās daļas 5. punktu un trešo daļu, Domes 2022. gada 23. marta lēmumu Nr. 115 “Par Ādažu novada sociālā dienesta telpu nomas maksu”, Izglītības, kultūras, sporta un sociālo jautājumu komitejas 02.11.2022. atzinumu, Ādažu novada pašvaldības dome

NOLEMJ:

1. Nodot Senioru biedrībai “Paeglis”, reģistrācijas numurs 40008208733, juridiskā adrese: Dzērvju iela 7, Kalngale, Carnikavas pag., Ādažu nov., LV-2163, bezatlīdzības lietošanā Kalngales brīvā laika pavadīšanas centra “Kadiķis” telpu (58 kv.m) ar mērķi - organizēt Ādažu novada pensionāriem publiski pieejamus, bezmaksas pasākumus veselības stiprināšanai, tradīciju veicināšanai un kultūras jomā:
 - 1.1. otrdienās, no plkst. 10.00 līdz 13.00;
 - 1.2. trešdienās, no plkst. 17.30 līdz 19.30.
2. Pašvaldības administrācijas Juridiskajai un iepirkumu nodaļai līdz 2022. gada 10. decembrim sagatavot līguma projektu 1. punkta izpildei līdz 2023. gada 31. decembrim, iekļaujot tajā Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5. panta nosacījumus, kā arī noteikumu par epidemioloģiskās drošības prasību un ierobežojumu ievērošanu.
3. Pašvaldības izpilddirektoram 2. punktā noteikto līgumu un organizēt lēmuma izpildes kontroli.

Pašvaldības domes priekšsēdētāja

K. Miķelsone

¹ Skat. Briede J., Danovskis E. Politiska lēmuma nozīme administratīvajās tiesībās. Jurista Vārds, 11.08.2015., Nr. 31 (883), 10. -14. lpp.

² Skat. https://www.cobalt.legal/uploads/news/2171/2009_11_04_Saldo_nelikumigs_valsts_atbalsts_bistama_davana.pdf